

Handläggare: Barbro Kristiansson
Tfn: 508 03 345

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

11. Svar på remiss om ökad kvalitet och valfrihet i barnomsorgen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar godkänna föreliggande remissyttrande.

Jack Kindberg
stadsdelsdirektör

Cathrine Önnestam
chef för avdelningen för barn och ungdom

Bakgrund

Moderaterna i Stockholms stad har inlämnat en motion om ökad kvalitet och valfrihet i barnomsorgen.

I motionen föreslås bland annat en förändring av ersättningssystemet så att familjer själva kan kombinera ihop olika alternativ som passar det egna barnet. Vidare poängteras öppna förskolans roll som med fördel skulle kunna bedrivas i samarbete med frivilligorganisationer. Man önskar skapa ett pengsystem där resurserna går direkt till förskoleverksamheten och därmed avskaffa stadsdelsnämnderna. Det föreslås även att man inför en likvärdighetsgaranti som ger verksamheterna förutsättningar att ta emot barn i behov av stödinsatser. Man vill skapa en gemensam webbportal där föräldrar kan ansöka om barnomsorg. I förslaget ingår också en medveten strategi för fortbildning och kompetensutveckling för såväl kommunalt anställd personal som för personal anställd i enskilt driven verksamhet.

Motionen har gått ut på remiss till stadsledningskontoret samt till stadsdelsnämnderna i Spånga-Tensta, Maria-Gamla Stan och Älvsjö.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för barn och ungdom.

Förskolecheferna har haft möjlighet att inkomma med synpunkter på motionen. Motionen har behandlats i samverkansgruppen 2005-06-10.

Sammanfattning

Eftersom motionen till stor del handlar om förutsättningarna för enskilt drivna förskoleverksamheter, borde även utbildningsförvaltningens synpunkter tas till vara, eftersom det är den förvaltning som handlägger frågor rörande enskilt driven verksamhet.

Förvaltningens uppfattning är att föräldrarna har stora möjligheter till inflytande över förskoleverksamheten. Det finns möjlighet till val av olika former av förskoleverksamhet. Föräldrarna ges också stor möjlighet att påverka den pedagogiska verksamheten inom den förskola som barnet är inskrivet. Det kan ske i form av föräldraråd, föräldramöten, enkäter, utvecklingssamtal m.m.

Beträffande öppna förskolor har förvaltningen inga invändningar mot att dessa såväl kan bedrivas i kommunal regi som med hjälp av frivilligorganisationer. En förutsättning är dock att det är samma krav på kompetent personal oavsett i vilken regi verksamheten drivs i.

Förvaltningen anser att det utifrån den organisation som stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen har för att tillgodose alla barns behov inom förskoleverksamheten, finns stora möjligheter att erbjuda likvärdiga möjligheter för barnen att delta i förskolan.

Förvaltningens åsikt är att föräldrarna genom Stockholms stads webbportal och genom tillgängliga informationsfoldrar har en god service och information om de valmöjligheter som finns.

Förvaltningen instämmer med motionären att det pedagogiska arbetet är viktigt inom förskolan och att vi ska arbeta aktivt för att ha kompetent personal inom förskoleverksamheten.

Förvaltningens förslag

Valfriheten:

Föräldrar har idag goda möjligheter att kombinera olika alternativ inom förskoleverksamheten. Den allmänna förskolan som gäller från 4 år, kan mycket väl kombineras med vistelse i familjedaghem. I motionen föreslås att möjligheten till kombination bör kunna ske från 3 års ålder. Eftersom den allmänna förskolan är lagstadgad att gälla från 4 år, så krävs i så fall en lagändring på området. Den pedagogiska verksamheten i den allmänna förskolan är anpassad efter den fastställda åldersgränsen och måste i så fall ändras om åldersgränsen ändras. Barnens omställningsförmåga att byta miljöer och knyta nya vuxenkontakter under en dag är också viktigt att beakta i detta sammanhang.

Verksamheten inom förskolorna är uppbyggd på ett sådant sätt att heldagsomsorg är att föredra ur ett pedagogiskt perspektiv. Genom läroplanen för förskolan (Lpfö 98) intar förskolan sin plats som det första steget i samhällets samlade utbildningssystem för barn, ungdomar och vuxna. Detta innebär att det pedagogiska innehållet betonas och att sambanden förstärks med de steg i utbildningssystemet som barnen fortsätter till efter avslutad förskola.

Rent tekniskt skulle det säkert gå att dela schablonen mellan olika former av omsorgsmodeller, men det är också viktigt att ta ställning till de konsekvenser som det kan ha för barnen och den pedagogiska verksamheten.

I Spånga-Tensta finns idag ingen större efterfrågan på att placera barnen i familjedaghem. De kommunala familjedaghemmen som finns är fördelade organisatoriskt till tre förskolor. Detta betyder en viss samordning mellan

familjedaghemmens verksamhet och förskolans verksamhet. Även efterfrågan på allmän förskola har minskat.

Förvaltningens uppfattning är att föräldrarna har stora möjligheter till inflytande över förskoleverksamheten. Det finns möjlighet till val av olika former av verksamhet. Föräldrarna ges också stor möjlighet att påverka den pedagogiska verksamheten inom den förskola som barnet är inskrivet. Det kan ske i form av föräldraråd, föräldramöten, enkäter, utvecklingssamtal m.m.

Öppna förskolan:

Beträffande öppna förskolor har förvaltningen inga invändningar mot att dessa såväl kan bedrivas i kommunal regi som med hjälp av frivilligorganisationer. En förutsättning är dock att det är samma krav på kompetent personal oavsett i vilken regi verksamheten drivs i. I Spånga-Tensta finns t.ex. en öppen förskola som drivs av Tenstakyrkan.

Pengsystem och likvärdighetsgaranti:

Eftersom förskolornas ekonomi är prestationsrelaterad, tilldelas verksamheterna en schablon per inskrivet barn. Detta gäller såväl kommunalt som enskilt drivna förskolor. Administration och utbetalning av schablon till enskilt drivna förskolor handläggs av utbildningsförvaltningen. De medel som stadsdelsförvaltningen erhåller för förskoleverksamhet går till största delen direkt till respektive enhet. Förutom schablon per barn fördelas ett socioekonomiskt tilläggsbelopp som grundar sig på tre socioekonomiska variabler. Tilläggsbeloppet ska täcka behov av extra stödinsatser så att varje barn på ett fullgott sätt kan delta i verksamheten.

Genom detta schablonsystem finns ingen politisk detaljstyrning av förskoleverksamheten. Den nationella läroplanen för förskolan och Stockholms förskoleplan är styrdokument för såväl kommunala som enskilt drivna förskolor.

Inom Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning finns en stödenhet som har det övergripande ansvaret för att fördela resurser till de enheter som ansöker om extra medel för barn i behov av särskilt stöd. Förutom extra resurser finns det i stadsdelen även fyra smågruppsavdelningar integrerade i större förskoleverksamheter. Syftet med en smågruppsavdelning är att skapa en lugn miljö med större möjligheter till individuellt stöd för barn, som är i behov av särskilt stöd för sin utveckling.

Förvaltningen anser att det utifrån den organisation som stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen har för att tillgodose

alla barns behov inom förskoleverksamheten, finns stora möjligheter att erbjuda likvärdiga möjligheter för barnen att delta i förskolan.

Information om alternativ genom internet

Stockholms stad har idag en webbportal, där det finns information om förskoleverksamheten i staden, såväl kommunalt som enskilt drivna. Genom Stockholms stads portal kan man även få fram uppgifter på förskoleverksamheten inom respektive stadsdel. Genom webbsidan finns också möjlighet att ladda hem ansökningsblanketter för barnomsorg. Ett förslag till utveckling av webbsidan skulle vara att man på denna ska kunna göra jämförelser mellan olika enheter, kommunala/enskilt drivna, i faktorer som t.ex. personaltäthet, antal kvm/barn och trygghetsskapande faktorer .

I Spånga-Tensta finns dessutom en fickfaktafolder med uppgifter på både kommunalt och enskilt driven förskoleverksamhet. Denna folder skickas hem till familjer som söker plats inom barnomsorgen.

Förvaltningens åsikt är därför att föräldrarna genom detta har en god service och information om de valmöjligheter som finns.

Satsning på kompetent personal

Förskolorna har fått en mer pedagogisk inriktning och det sker ett mycket medvetet kvalitetsarbete med utveckling och lärande som utgångspunkt. Detta kan man vittna om i de verksamhetsplaner, garantier och kvalitetsredovisningar som förskolorna upprättar i enlighet med stadens riktlinjer. Genom s.k ILS-besök (integrerat ledningssystem), inspektioner och dialog mellan förvaltning och förskolor kring kvalitetsarbetet, sker också en uppföljning av den pedagogiska verksamheten.

Varje enhet har en plan för personalens kompetensutveckling. Genom kompetensfonden har kompetenshöjande insatser kunnat erbjudas både på kort och lång sikt. I Spånga-Tensta har vi ett utvecklingscentrum som följer utvecklingen inom det pedagogiska området och erbjuder möjligheter till att delta i olika fortbildningar, har tillgång till aktuell litteratur och annat pedagogiskt material.⁵

Förvaltningen instämmer med motionären att det pedagogiska arbetet är viktigt inom förskolan och att vi ska arbeta aktivt för att ha kompetent personal inom förskoleverksamheten.

Övrig kommentar

Eftersom motionen till stor del handlar om förutsättningarna för enskilt drivna förskoleverksamheter, borde även utbildningsförvaltningens

synpunkter tas till vara, eftersom det är den förvaltning som handlägger frågor rörande enskilt driven verksamhet.

Bilagor
Motionen